

NBL21: Natuur voor mensen, mensen voor natuur

Met de nota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' schetst het kabinet het beleid voor natuur, bos en landschap. Daarvoor is tot en met 2020 twee miljard gulden extra beschikbaar. De nota vervangt het bosbeleidsplan.

Het kabinet ziet het als een belangrijke opgave om de samenleving in al haar geledingen bij het natuurbeleid te betrekken. Het wil het 'natuurbewustzijn' in de samenleving vergroten en de samenleving aanspreken op de eigen verantwoordelijkheid voor natuur en landschap. Onderzoek over de natuurbeleving heeft laten zien dat bos sterk gewaardeerd wordt. Recreatie en bos zullen hand in hand (moeten) gaan. Subsidies voor beheer en inrichting zullen in de toekomst gekoppeld worden aan openstelling voor recreanten. De Ecologische Hoofdstructuur is geen prievaar maar publiek terrein.

In de nota kondigt het kabinet aan om het subsidie instrumentarium verder aan te passen in de richting van het Programma Beheer. Dus nog meer het belonen van resultaat, en subsidie voor activiteiten die aansluiten bij de wensen van de maatschappij.

Bosbeleid wordt op hoofdlijnen voortgezet

NBL21, zoals veel mensen de nota nog noemen, beschrijft het beleid voor natuur, bos en landschap in onderlinge samenhang voor de komende 10 jaar. Hij vervangt vier groene nota's: Bosbeleidsplan, Natuurbeleidsplan,

Nota Landschap, en het Strategisch plan van aanpak biodiversiteit. Het beleid uit het bosbeleidsplan wordt op hoofdlijnen voortgezet. Het Rijk houdt vast aan een duurzame instandhouding van het bosareaal. Dit vraagt om duurzame beheervormen als het geïntegreerd bosbeheer. Daarnaast wordt een areaal nagestreefd van ca. 75.000 ha nieuw bos tot een totaal van ruim 400.000 ha bos in de loop van de 21e eeuw. Met name in de randstad wordt areaalvergroting nagestreefd.

Het Programma Beheer blijft het subsidiekader voor de bouseigenaren. Hoewel de systematiek in stand blijft (sturen op output) zal het Programma Beheer in de toekomst worden herzien.

De inzet van onderzoek, voorlichting en onderwijs verandert niet door deze nieuwe nota. De voorlichting van het Rijk gaat over het beleid, de daarbij horende instrumenten, en over het duurzame beheer van bos.

Nieuwe bosuitbreidingen om de steden

De in het Bosbeleidsplan voorziene bosuitbreiding tot ruim 400.000 hectare in 2020 verloopt uiterst moeizaam. Met name in de Randstad wil de realisatie van groengebieden en groene verbindingen niet vlotten. Van de daar geplande 21.000 ha nieuw bos moet per 1-1-2000 nog 70% worden gerealiseerd. Door tegemoet te komen aan de gestegen grondprijzen, wil het kabinet hier weer beweging in krijgen.

Het Rijk geeft bovendien een extra impuls aan hoogwaardig 'groen' bij de stad (naar schatting 10.000 hectare), en aan robuuste

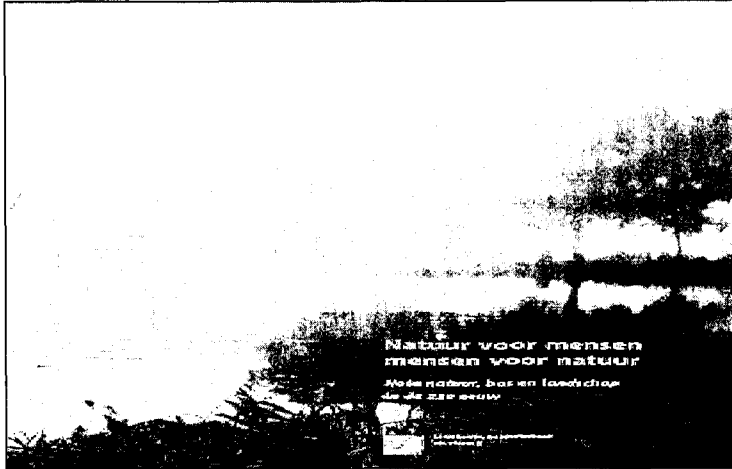
verbindingen. In het groen om de stad ziet LNV bij uitstek de plaats waar de natuur voor de mensen gecreëerd moet worden. Omdat bos bij de beleving van mensen het best scoort, is het logisch dat groen om de stad vooral in de vorm van bos ontwikkeld zal worden.

De uitbreiding van groen om de stad is gekoppeld aan de te realiseren bouwlocaties uit de Vijfde nota ruimtelijke ordening die binnenkort verschijnt. 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' zet in op financiering vanuit diezelfde bouwlocaties: rood (steden) zal mee moeten betalen aan het groen (bos). Daarmee krijgt de bossector niet alleen nog meer te maken met recreatie van stadsbewoners, maar ook met nieuwe vormen van financiering. En dat ligt toch iets anders dan wanneer het Rijk dit doet. Dit lijkt mij een mooie uitdaging voor de komende (tientallen) jaren

De houtproductiedoelstelling wordt losgelaten

Hoewel de houtproductiedoelstelling uit het bosbeleidsplan is losgelaten, vindt het Rijk houtoogst in Nederland gewenst, vanwege het streven naar gebruik van duurzame grondstoffen en vanwege internationaal natuurbeleid. In 2020 moeten in tenminste 70% van het Nederlands bosareaal de condities aanwezig zijn voor houtoogst. Handhaven van tenminste het gemiddelde oogstniveau uit de periode 1995-1999 is uitgangspunt.

Verbetering van de kwaliteit van het geoogste hout als grondstof wordt ondersteund met:

– voorlichting en onderzoek gericht op doelmatige combinaties van natuurbeheer en houtproductie, bijvoorbeeld geïntegreerd bosbeheer

– implementatie van voorstellen uit het Actieprogramma Hout van de Commissie Luteijn (ketenbenadering, minder bulk).

De bedoeling is hout uit onze bossen optimaal in te zetten voor hoogwaardige toepassingen, zoals in de bouw. Het streven is een toename in hoogwaardige toepassingen van circa 50% nu naar 75% in 2020. De hogere toege-

voegde waarde van het Nederlandse hout zal het economisch rendement van de bosbouw ten goede komen.

De formulering van de houtproductiedoelstelling is een compromis tussen helemaal niets meer opnemen over houtproductie, en het handhaven van de doelstelling uit het Bosbeleidsplan. De overheid voert in elk geval geen inkomensbeleid meer voor de hout- en bossector. Ook deze sector zal door de overheid worden beloond voor bijdragen aan vragen uit de maatschappij. De

NBL21, "Natuur voor mensen, mensen voor natuur"

sector zal ook zelf op zoek moeten naar mogelijkheden om inkomsten te verwerven uit de recreatieve functie van het bos. Sector en overheid zullen zich daar samen voor inspannen.

Conclusie: bos voor de maatschappij

Er verandert voor de bos en -hout sector niet zo veel. De opvallendste vernieuwingen zijn:

Het bos is in de nota nog meer als publiek domein neergezet. De aandacht zal meer gericht worden op vragen vanuit de maatschappij. Daardoor zullen de voorwaarden van de vergoedingen van het Rijk wijzigen. Het programma Beheer zal in deze richting aangepast worden.

De extra bosuitbreidingen om de steden zullen in het teken staan van het gebruik door de stedeling. De aanleg zal uit stedelijke uitbreidingen gefinancierd moeten worden.

De houtproductiedoelstelling uit het bosbeleidsplan is verlaten.